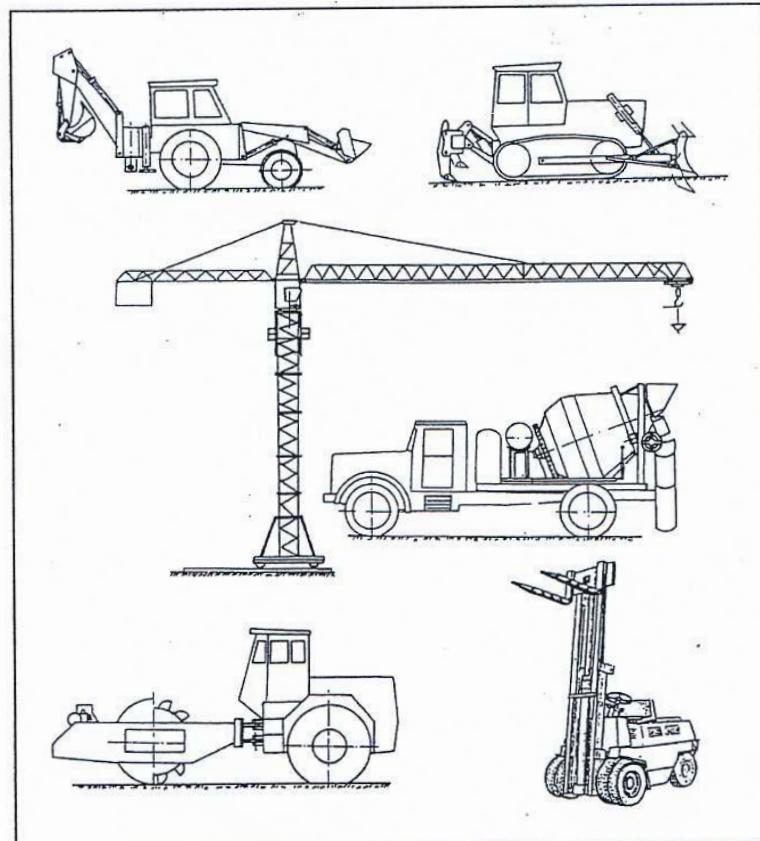

ЦЕНТАР ЗА СТРУЧНО ОБРАЗОВАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ ОДРАСЛИХ – СТЕПЕН ПЛУС

Трг Николе Пашића 7/1, Београд

ГРАЂЕВИНСКЕ МАШИНЕ III

Београд,
септембар 2004.

САДРЖАЈ

1. УВОД.....	8
- Грађевинска механизација.....	8
- Основни делови грађевинске машине	9
- Погонски механизми	9
- Земљани радови	10
- Категорије земљишта	10
2. МАШИНЕ ЗА ИСКОП И УТОВАР ЗЕМЉАНИХ МАСА – БАГЕРИ.....	11
- Основни делови универзалног багера.....	11
- Доњи строј багера	12
- Ради-аксијално лежиште са зупчаником.....	13
- Горњи строј багера.....	13
- Погонски механизам	14
- Преносни механизам багера.....	14
- Механизам управљања	16
- Подела багера	17
3. БАГЕР СА ДУБИНСКОМ КАШИКОМ	17
4. БАГЕР СА ВИСИНСКОМ КАШИКОМ	21
5. БАГЕР СА ЗАХВАТНОМ КАШИКОМ	22
6. БАГЕР СА ПРОВЛАЧНОМ СКРЕПЕРСКОМ КАШИКОМ	23
- Основне техничке карактеристике багера	25
- Кашика багера	26
7. БАГЕР СА ТЕЛЕСКОПСКОМ СТРЕЛОМ	27
8. БАГЕРИ РОВОКОПАЧИ – ВЕДРИЧАРИ	29
9. РОТАЦИОНИ БАГЕР СА РАДИЈАЛНИМ КОПАЊЕМ	31
10. ЦЕВОПОЛАГАЧИ.....	33
11. КАБЕЛ БАГЕРИ	34
12. КАБЕЛ БАГЕРИ (БАГЕРИ НА УЖЕТУ).....	35
13. ПЛОВНИ БАГЕР-РЕФУЛЕР	36

14. МАШИНЕ ЗА ИСКОП И ПОМЕРАЊЕ ЗЕМЉАНИХ МАСА – ДОЗЕРИ	38
– Основна машина дозера	38
– Дозерски уређај	39
– Булдозери	39
– Англдозери	42
– Тилгдозери	43
15. МАШИНЕ ЗА ПОМОЋНЕ РАДОВЕ	44
– Разривачи	44
– Статички разривач	44
16. МАШИНЕ ЗА ИСКОП, ТРАНСПОРТ И РАЗАСТИРАЊЕ ЗЕМЉАНИХ МАСА – СКРЕПЕРИ	45
– Тегљач	46
– Носач коша	46
– Кош скрепери	47
– Учинак скрепери	49
17. МАШИНЕ ЗА ИСКОП, ПОМЕРАЊЕ, РАЗАСТИРАЊЕ И ФИНО ПЛАНИРАЊЕ ЗЕМЉАНИХ МАСА – ГРЕЈДЕРИ	50
– Делови грејдера	51
18. МАШИНЕ ЗА ОПРАВКУ И ОДРЖАВАЊЕ КОЛОВОЗНОГ ЗАСТОРА	54
19. МАШИНЕ ЗА УТОВАР ЗЕМЉАНИХ МАТЕРИЈАЛА – УТОВАРИВАЧИ	56
– Опис делова утоваривача	60
– Универзални утоваривач копач	61
20. МАШИНЕ ЗА САБИЈАЊЕ ТЛА	62
– Класификација машина за сабијање земљишта	62
– Фактори који утичу на сабијање земљишта	63
– Статички ваљци са крутим глатким точковима	63
– Статички ваљци јежеви	64
– Ваљци са решетком	66
– Ваљци са пнеуматским точковима	66
– Машине за сабијање земљишта ударима	68
– Одскочне машине жабе	68
– Вибрационе машине	69
– Основна карактеристика вибрационе машине	69
– Вибрационе плоче	70
– Вибрациони ваљци	71
21. МАШИНЕ ЗА ПРОИЗВОДЊУ И ПРОСЕЈАВАЊЕ КАМЕНОГ АГРЕГАТА	74
– Дробљење каменог материјала	74
– Машине за дробљење каменог материјала	75
– Чељусне дробилице	75

– Чељусне дробилице са простим кретањем покретне чељусти.....	76
– Чељусна ударна дробилица	77
– Конусне дробилице	78
– Угао захвата	79
– Ударне дробилице	79
– Чекићари.....	80
– Машине за млевење каменог агретата - млинови.....	81
– Ударни млин	81
– Млинови са вальцима.....	82
– Млин чекићар.....	83
– Млинови са куглама	84
– Млин са шипкама	84
– Сита за просејавање каменог агрегата.....	85
– Ротациона сита.....	85
– Вибрациона сита.....	86
– Резонантна сита	87
– Хидраулични сепаратори.....	87
– Уређај за прање агрегата.....	88
– Уређај за складиштење агрегата и цемента	89

22. МАШИНЕ ЗА ПРОИЗВОДЊУ, ТРАНСПОРТ И УГРАЂИВАЊЕ

БЕТОНА.....	91
– Дозатори	91
– Дозатори течности.....	92
– Тежински и циклични дозатори агрегата и цемента	92
– Тежински дозатори са непрекидним радом	93
– Машине за производњу бетона	94
– Мешалице са гравитационим мешањем	95
– Мешалице са гравитационим мешањем и хоризонталном осом обртања.....	95
– Мешалице са гравитационим мешањем и окретном осом обртања – претурне мешалице.	95
– Мешалице са принудним мешањем.....	96
– Мешалице са непрекидним мешањем	97
– Фабрике бетона.....	98
– Фабрике бетона хоризонталног типа.....	100
– Фабрике бетона торањског типа	101
– Машине и уређаји за транспорт бетона.....	102
– Једношински висећи транспорт	102
– Аутомешалица	103
– Пумпа за бетон.....	105
– Роторна пумпа за бетон.....	105
– Клипна пумпа за бетон.....	106
– Аутопумпа за бетон.....	107
– Машине и уређаји за уградњу бетона.....	108
– Разасирач бетона.....	108
– Сабирање бетона вибрацијом	108
– Унутрашњи вибратори и перви вибратори	110
– Спољашњи вибратори.....	111
– Вибрациони столови	111

23. МАШИНЕ ЗА ПРОИЗВОДЊУ И НАБАЦИВАЊЕ

МАЛТЕРА	113
----------------------	-----

24. МАШИНЕ ЗА ПРОИЗВОДЊУ И УГРАЂИВАЊЕ БИТУМЕНСКИХ СМЕША	114
– Машине за уградњу асфалта.....	118
25. ТРАНСПОРТНЕ МАШИНЕ	121
– Машине за хоризонтални транспорт	121
– Дампери истоваривачи - позади.....	121
– Цистерне за воду.....	122
– Силоси за транспорт цемента.....	122
– Виљушкари	122
– Вагонети	124
– Кип вагонет	124
– Машине за вертикални транспорт.....	124
– Чекрци ручни и моторни.....	124
– Колске и хидрауличне дизалице	125
– Пружна котурача	125
– Скип дизалице.....	125
– Елеватори	126
– Лифт дизалице	126
– Машине за хоризонтални вертикални и коси транспорт	128
– Бофорова скала јачине ветра	128
– Знакови за споразумевање.....	129
– Мостовска дизалица	131
– Кабел кранови.....	131
– Портална дизалица	132
– Дерик кран	132
– Торањска дизалица	133
– Дизалични механизам	136
– Аутодизалица.....	139
26. МАШИНЕ ЗА ТУНЕЛОГРАДЊУ	141
– Машине за пробијање тунела минирањем	142
– Машине за пробијање тунела без минирања	143
– Израда тунела методом штита.....	143
27. МАШИНЕ ЗА РАДОВЕ КОД ИЗРАДЕ ТЕМЕЉА	144
– Машине и уређаји за сондажне радове	144
– Машине за сондажне радове.....	145
– Машине за израду шипова	145
– Машине за побијање шипова.....	146
– Метода снижења нивоа подземних вода	147
– Пневматско фундирање	147
28. МАШИНЕ ЗА ИНЕКТИРАЊЕ И КОНСОЛИДАЦИЈУ	
ТЛА	149
– Машине за плитке ињекције	149
– Машине за дубоке ињекције	149
– Машине за торектирање.....	150

29. МАШИНЕ ЗА ПОЛАГАЊЕ И ОДРЖАВАЊЕ ЖЕЛЕЗНИЧКИХ ПРУГА	150
– Машине за обраду туцаничког застора.....	150
– Машине за полагање прагова и шина	151
– Машине за полагање колосека	151
30. МАШИНЕ ЗА ПРОИЗВОДЊУ САБИЈЕНОГ ВАЗДУХА	151
– Клипни компресори.....	151
– Ротационои компресори.....	152
– Спирални компресори	152
31. ГРАЂЕВИНСКЕ ПУМПЕ	153
– Клипна пумпа	154
– Пумпа са мемраном	154
32. ПРИНЦИПИ ТЕХНИЧКЕ ЕКСПЛОАТАЦИЈЕ ГРАЂЕВИНСКИХ МАШИНА	155
– Локација машине у раду	155
– Начин експлоатације	156
– Кадровски проблеми	156
– Избор за снабдевање и радионице за оправку	156
– Потребне мере за спровођење планског одржавања	157
– Документација за правилну експлоатацију и одржавање и њен значај	157
– Упутства за руковање и одржавање.....	158
– Упутства за оправку	159
– Каталог резервних делова.....	159
– Гаранција и гарантни рок.....	159
– Основна књига машине.....	160
– Упутства за третман у гарантном року.....	160
– Извод за дневне и периодичне интервенције у погледу одржавања	160
– Упоредне табеле за квалитет горива и мазива за разне произвођаче	161
– Евиденција о раду машине	161
– Свакодневно и периодично одржавање.....	162
– Свакодневно одржавање	164
– Периодично одржавање	164
– Одржавање у зимским условима.....	165
– Одржавање у летњим тропским условима	166
– Конзервација и деконзервација машина.....	167
– Одржавање и поузданост	169